

Рецензия

от проф. Лаура Стефанова Андреева – Гургуриева, дм, дмн
Катедра Ортодонтия – ФДМ – МУ – София

относно: дисертационен труд

„Ретенционна фаза – оценка на рискови фактори за рецидив и прогноза за стабилност на резултата от ортодонтоско лечение“

на д-р Маноела Миткова Калайджиева

Представеният за рецензия дисертационен труд съдържа 204 стр., 426 литературни източника, 46 таблици, 90 фигури и 4 приложение.

Актуалност на проблема: задържането на ортодонтоския резултат след лечение е един от големите проблеми в ортодонтията. Рецидивът е нежелан процес, който се влияе от множество фактори. Две понятия в заглавието на дисертационния труд – „рискови фактори“ и „стабилност“, определят актуалността на проблема за ортодонтите.

Литературен обзор: направен е изключително задълбочен литературен обзор – 426 източника. Започва се от: √ историята на проблема и теориите за рецидив, √ фактори на рецидив, √ ефективност на ретенцията, √ методите за оценка на стабилността, √ предиктори на рецидива. Всичко това определя стремежът на авторите да допринесат за решението на проблема. Те са установили още нерешени проблеми, които определят целта на дисертационния труд.

Целта е да се установи стабилността на ортодонтоското лечение и надеждността на определени видове ретенционни апарати.

За постигане на целта са определени **5 задачи**.

Материалът – по първа задача е анкетно проучване сред ортодонти - специалисти и работещи ортодонтия как планират ретенционната фаза.

Анкетата е направена сред членовете на Българското Ортодонтоко Обществото, като са определен точни критерии за избор на участниците.

По втора, трета и четвърта задачи – изследвани са 70 пациенти в началото на ортодонтоко лечение (T_0), след завършване на ортодонтоко лечение (T_1) и две години след лечение, или това е края на ретенционния период (T_2). Както и профилните телерентгенографии от началото, края и след завършване на ретенционния период. Те са разпределени в 2 групи: първата е с пластинка на Хавлей и фиксиран апарат в долна челюст, а втората е – с вакуум формован ретейнер и фиксиран долночелюстен ретейнер. Посочени са критериите за включване, така и за изключване на пациенти в изследването. Пациентите са разпределени по възраст, пол, скелетен клас и тип на растеж.

Методика на изследването: използвани са: \surd анкетен метод; \surd биометрични методи за изследване ширината и дължина на зъбните дъги, \surd както и индекса на Little за ирегулярност; \surd рентгенов метод за установяване на скелетни и дентални цефалометрични показатели;

Резултатите са доказани чрез съвременни статистически методи.

По първа задача: *„Да се проведе анкетно проучване сред практикуващите ортодонти в България във връзка с предпочитаните ретенционни апарати – Хавлей ретейнер, вакуумформован ретейнер и фиксиран ретейнер“.* Събрана е информация за протокола на ретенционната фаза в България, както и кога се избира вида на ретенцията и схемата на носене на ретенционния апарат.

По втора задача: *„Да се проследят промените на зъбната дъга от началото на ортодонтоко лечение до края му и до 2 години в периода на ретенцията“.* Изследвани са промените на биометричните параметри на зъбните дъги в трансверзална и сагитална посока, както и индекса на ирегулярност в трите времеви периода.

По трета задача: *„Да се проследят промените на наклона на горни и долни резци на профилна телерентгенография в трите времеви периода“*

Наблюдава се промяна в наклона на зъбите в лечебния период, което е очаквано, но в края на ретенционния период те се запазват в добра позиция.

По четвърта задача: проучена и доказана е надежността на трите вида ретенционни апарати. Като са направени сравнения на промените на биометричните параметри при всеки един от тях.

По пета задача: на базата на съпоставянето на параметрите от предишните три задачи, авторите са извели предикторите на вероятния рецидив

Изводи:

Изведени са 8 извода, които са изключително полезни за предотвратяване на рецидива и използване на надежна ретенция..

Представеният автореферат отговаря на изискванията.

От гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на д-р Маноела Миткова Калайджиева в докторска програма по „Ортодонтия“

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679

13.06.2022 год.

Проф. Лаура Андреева¹– Гургуриева, дм. дмн.

София